

διάλογοι καταδίλλαγνης

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ★ ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2004 ★ Αριθμ. Φύλλου 73

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ • GR - 73006 ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ

Η ΦΛΩΓΑ

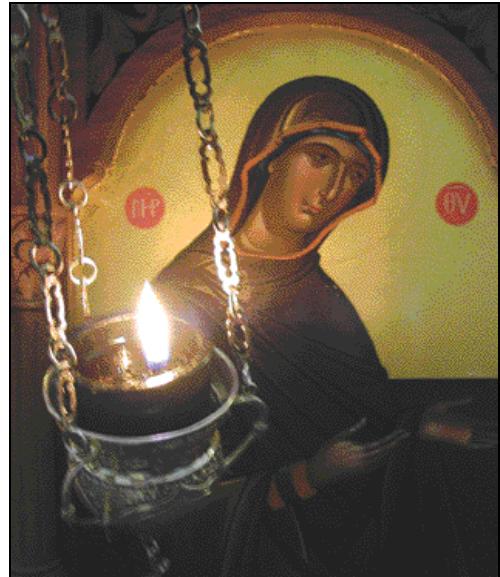
Ο Αύγουστος του 2004 θα παραμείνει στη μνήμη ως ένας μήνας διαφορετικός για την Ελλάδα, για τον λαό της και την προς τα έξω εικόνα της, με κυρίαρχο ορατό σημείο συμβολισμού την ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΦΛΟΓΑ. Από τη στιγμή της αφής της στην Ολυμπία και την περιφορά της ανά την υφήλιο προκάλεσε και προκαλεί ποικίλα συναισθήματα. Θα μείνουμε σε μερικά πικρόχολα, που χωρίς να είναι παντελώς αδικαιολόγητα, θεωρούμε ότι αντιπαραθέτουν ανόμοια πράγματα και γι' αυτό αντιπαρέρχονται την ουσία τους.

Οι τελετές στην Ολυμπία, που πραγματοποιήθηκαν ανήμερα της εορτής του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου με επίκληση θεοτήτων και με προσομοίωση της θεοτόκου, με εκείνα του παγανισμού, καθώς και η ανάπτυξη ανάλογων δράσεων από σχολεία, δήμους και άλλους φορείς, προκάλεσαν εύλογο σκανδαλισμό και θλίψη. Ιδίως σε όσους διαισθάνονται, ότι ενθαρρύνονται έτσι οι σύγχρονοι ομοιδεάτες του Ιουλιανού, που θα επιθυμούσαν οπισθοδρόμηση των Ελλήνων σε παρωχημένες δοξασίες και ιερουργίες, αλλά και εκείνοι, που διολισθαίνουν στον αγνωστικισμό, ακόμη και στην αθεϊσμό, επικαλούνται, μεταξύ άλλων, ακριβώς τέτοιους αναχρονισμούς, για να περιγελάσουν με περιφρόνηση τα περί την θεοσέβεια παρελθόντα, παρόντα, ερχόμενα και έσχατα, συλλήβδην!

Δικαιολογημένες είναι ίσως, επίσης, κάποιες μεμψιμοιρίες γιά μη αποφυγή της εμπορευματοποίησης και αυτών των Ολυμπιακών Αγώνων, για δαπάνες δυσανάλογες προς την αντοχή της χώρας, για το κλίμα ανασφάλειας που προκαλούν οι όποιας μορφής και προέλευσης τρομοκράτες και οι πλιατσικολόγοι της τρομοκρατίας και αντιτρομοκρατίας. Όλα αυτά και πλείστα άλλα αντιστρατεύονται ασφαλώς το πνεύμα και του Ολυμπισμού και της Ολυμπιακής Εκεχειρίας, για την οποία τόση προσπάθεια καταβάλλεται από τη χώρα μας.

Όλα όμως αυτά και τα παρόμοια τούτων δεν νομίζουμε ότι δικαιολογούν την καλλιέργεια ενός κλίματος συνολικής απαξίωσης του Ολυμπισμού και των Αγώνων, μάλιστα στη χώρα που τους γέννησε. Η πρόσφατη περιφανής νίκη της Εθνικής Ομάδας Ποδοσφαίρου κατέδειξε, μεταξύ άλλων, την πενία της αδέιμαστης ψυχής των Ελλήνων. Πέραν από τη μεγαλοστομία των ημερών, ένα πράγμα είναι αδιαμφισβήτητο: Ότι ήταν πεινασμένη, διψασμένη, άδεια σχεδόν η ψυχή των Ελλήνων. Των εντός της χώρας και των εκτός. Χρόνια περίμενε μια στάλα ελπίδας. Και έλαβε απρόσμενα όλως ποταμούς υδάτων πολλών. Και τηλημύρισε από χαρμονή. Γιατί, χωρίς τον φόβο της επίκρισης για ρατσισμό και μισαλλοδοξία, μπήρετε να ξαναπροφέρετε αυθόρυμητα και περήφανα τη λέξη πατρίδα. Να βροντοφωνάξει Ελλάς. Να σηκώσει από τη μιαν άκρη της οικουμένης ώς την άλλη τη γαλανόλευκη, να τραγουδήσει πάλι και πάλι τον Ύμνο τον Εθνικό! Να ξαναζήσουμε το «εμεις» των Ελλήνων. Γιατί να μην είναι και οι Ολυμπιακοί Αγώνες το ίδιο πανεθνικό πανηγύρι χαράς και προοπτικής;

Ας μείνουν για λίγο έστω στην άκρη τα ποταπά και τα μίζερα. Εξεζητημένο και όλως ανεπίτρεπτο θεωρούμε το μπέρδεμα «κτιστών» και «ακτίστων» ενεργειών σε σχέση με την ολυμπιακή φλόγα και εκείνη του

Αγίου Πνεύματος, καθώς και τον ευτελισμό της πρώτης με το αφελές επιχείρημα, ότι συντηρείται με χημικές ουσίες! Τέτοια και άλλα ευτράπελα είναι σημάδια σύγχυσης του νου «Ορθοδόξων» και «Άλλοδόξων». Όλων, όσων δυσκολεύονται να διακρίνουν ανάμεσα στο σοβαρό και το γελοίο.

Οι Πατέρες της Εκκλησίας μας εδίδαξαν το πρέπον, όσον αφορά στη σχέση του ελληνορθόδοξου ανθρώπου προς όσα στοιχεία της πατρογονικής κληρονομίας είναι άξια τιμής και περαιτέρω καλλιέργειας. Αυτό έπραξαν οι ίδιοι. Και συναντήθηκαν δημιουργικά ο Έλληνισμός και ο Χριστιανισμός. Και διαμορφώθηκε η ελληνορθόδοξη ταυτότητα, η αδιαίρετη εις τους αιώνες. Όσοι το αμφισβήτησαν, αγνοούν ή αποστρέφονται την ιστορική πραγματικότητα. Ματαιοπονούν δε όσοι προσπαθούν να προκαλέσουν διαίρεση, όπως και όσοι νεοειδωλολάτρες ονειρεύονται νεκρανάσταση ανέκαθεν ανυπόστατων θεοτήτων.

Είναι καθήκον όλων μας να στηρίζουμε και να προστατεύουμε από κάθε κατάχρηση ένα δημιούργημα του ελληνικού πνεύματος, που συγκινεί και συνεγείρει ολόκληρη την ανθρωπότητα. Και να αναδεικνύουμε την ιδέα της Ολυμπιακής Εκεχειρίας στη διακονία της ειρήνης. Άλλωστε, η αποδοχή της πρότασης, να στεφθεί ο πρώτος Μαραθονοδρόμος με κλαδί ελιάς από πανάρχαιο δέντρο της Κρήτης (βλπ. Διολ.Καταλλογής 64/2002, σελ. 610), δηλώνει την απλή αλήθεια, ότι στη συνείδηση του ελληνικού λαού η μεν ολυμπιακή φλόγα έχει τη θέση που της αρμόζει στον πρέποντα χρόνο, η δε φλόγα του καντηλιού παραπέμπει σταθερά στο Φως εκείνο, που «φωτίζει πάντα ανθρωπον, ερχόμενον εις τον κόσμον» (Ιωάν. 1,9).

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Β' ΤΡΙΜΗΝΟΥ 2004

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

1. Μαθητές της δευτέρας τάξης του Γυμνασίου Κολυμπαρίου με συνοδό τον π. Γ. Σπανουδάκη επισκέπτονται την Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης(ΟΑΚ) και συζητούν με τον Γεν. Διευθυντή Αλέξ. Κ. Παπαδερό θέματα σχετικά με τη δράση του Ιδρύματος.

2. 22^ο Ενιαίο Λύκειο Αθηνών. Οι μαθητές και οι συνοδοί καθηγητές ξεναγήθηκαν στο Ίδρυμα, ενημερώ-

θηκαν για το έργο του από τον Γεν. Διευθυντή και συζητήθηκαν θέματα που έθεσαν οι μαθητές.

Ανάλογο πρόγραμμα εφαρμόζεται κατά τις επισκέψεις ομάδων από σχολεία.

Όταν είναι από την Κρήτη δίδεται έμφαση στο Πρόγραμμα της ΟΑΚ «ΚΡΗΤΗ 2020».

3. 7^ο Ενιαίο Λύκειο Καλλιθέας Αθηνών.

1780 8.-13. Ορθόδοξο Πάσχα στην Κρήτη

Oμάδα από τη Γερμανία με υπεύθυνο τον Johannes Teufel. Οι φιλοξενούμενοί μας ήρθαν για να γνωρίσουν το Ορθόδοξο Πάσχα. Με ειδικά μαθήματα Δ. Καπετανίδης, Γρ. Λαρεντζάκης Α. Παπαδερός ρέγενημερώθηκαν για το περιεχόμενο των ιερών ακολουθιών της Μ. Εβδομάδος και του Πάσχα, τις οποίες παρακολούθησαν στην Ι. Μονή Γωνιάς και σε ναούς της περιοχής. Επίσης είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν το έργο της ΟΑΚ και γενικότερα της Εκκλησίας της Κρήτης και να επισκεφθούν εκκλησιαστικά και άλλα μνημεία.

1781 13. Η Ορθοδοξία χθες και σήμερα

Hμερίδα με ομάδα από τη Γερμανία. Ημερίδες με τέτοιες Ομάδες αποβλέπουν στην ενημέρωση των μελών τους από τον Γεν. Διευθυντή ή συνεργάτες του για θέματα Ορθοδοξίας κυρίως. Συζητούνται όμως και θέματα που αναφέρονται στην Κρήτη γενικώς και στον Τουρισμό ειδικότερα.

11. Παιδιά ομογενών από τη Σουηδία, που μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα, αφού παρακολούθησαν τον Εσπερινό της Αγάπης στην Ι. Μονή Γωνιάς, επισκέφθηκαν την ΟΑΚ και ενημερώθηκαν για τον σκοπό και το έργο του Ιδρύματος από τον Δαυίδ Καπετανίδη. Την ομάδα συνόδευε ο δάσκαλος Ασημάκης Παπακωνσταντίνου.

1782 16. Φρούτα και κηπευτικά

Hμερίδα με τον Πρόεδρο και τα μέλη του Διοικ. Συμβουλίου της Διεθνούς Εταιρείας Οπωροκηπευτικών (International Society for Horticultural Science). Την ομάδα συνόδευαν οι Κ. Χαρτζουλάκης και Σπ. Λιονάκης. Ενημερώθηκαν για το έργο του Ιδρύματος από τον Γεν. Διευθυντή και τον Ευάγγ. Καστρινάκη.

22. 4^ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου.

1783 24. Ένας αιώνας Δημόσιο Χημείο

Στα πλαίσια του εορτασμού των 75 χρόνων λει-
τουργίας του Γενικού Χημείου του Κράτους, η Χη-
μική Υπηρεσία Χανίων και ο Σύλλογος Υπαλλήλων
Γ.Χ.Κ., οργάνωσαν την 17η Συνδιάσκεψη Υπαλλήλων
του Γ.Χ.Κ (23-25 Απριλίου). Η ημερίδα στην ΟΑΚ αφιερώθηκε στην ανάπτυξη και συζήτηση των θεμάτων
της Συνδιάσκεψης. Μεταξύ των εισηγητών ήταν ο Διο-
νύσης Μαντέλης, Γεν. Διευθυντής του Γ.Χ.Κ. και ο Γε-
ώργιος Σιαμαντάς, Πρόεδρος των Υπαλλήλων του
Γ.Χ.Κ. Εισηγήσεις έκαμπαν επίσης η Ελπινή Πλατή Δι-
ευθύντρια της Χ.Υ. Χανίων (η οποία είχε και την κύρια
ευθύνη της οργάνωσης), ο Χρήστος Νούμτας και η
Αργυρώ Παντελάκη-Γαλανάκη. Κατά τον χαιρετισμό
του ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ εξήρε το έργο του Χη-

μείου Χανίων (του πρώτου Ελληνικού Δημόσιου Χη-
μείου!) και, αναφερόμενος στο Ινστιτούτο Θεολογίας
και Οικολογίας της ΟΑΚ (Ι.Θ.Ο.), υπογράμμισε τα οι-
κολογικά προβλήματα της Κρήτης και την αναγκαία
συμμετοχή των Χημικών στην ενημέρωση και ευαι-
σθητοποίηση των πολιτών.

- 28. Ομάδα από τη Γερμανία.
- 29. Ομάδα από τη Γαλλία.
- 30. Δημοτικό Σχολείο Παζινού Ακρωτηρίου
Χανίων.
- 1^ο Ενιαίο Λύκειο Ρεθύμνου.
- 2^ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου.

Μ Α Ι Ο Σ

3. Ομάδα αλλοδαπών (Γερμανία, Αυστρία, Ελβετία). — 4. Ομάδα από τη Γερμανία. — 5. Ομάδα Ιταλών.

1784 6. Θεολογικός Διάλογος Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας και Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών (Π.Σ.Ε.)

Έλαβαν μέρος, μεταξύ άλλων, ο Σεβασμ. Μητροπο-
λίτης Σασίμων Γεννάδιος (Οικ. Πατριαρχείο), ο αι-
δεσμοίος. Καθηγητής π. V. Ionita και ο Γεώργιος Λαιμό-
πουλος, Αναπλ. Γεν. Γραμματέας του Π.Σ.Ε. Ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίος παρακο-
λούθησε μέρος των συνεδριάσεων και δεξιώθηκε στο
Καστέλλι μέλη του Συνεδρίου. Μεταξύ αυτών ήταν και
ο Σουηδός Επίσκοπος Jonas Jonson, ο οποίος, μαζί με
τον Αλέξ. Παπαδερό διήθυναν το 1961 Διεθνή Οικου-
μενική Κατασκήνωση, η οποία άρχισε την οικοδομή του
Παρεκκλησίου της Μητροπόλεως, που αφιερώθηκε
στον Άγιο Οικουμένιο.¹ Το συνέδριο εξέδωσε το ακό-
λουθο επίσημο Ανακοινωθέν:

Ανακοινωθέν

«Το μέλλον της Οικουμενικής Κινήσεως απαιτεί την
επιστροφή στις πνευματικές ρίζες αυτής» δήλωσε η Μει-
κτή Ομάδα Εργασίας (ΜΟΕ) μεταξύ του Παγκοσμίου Συμ-
βουλίου Εκκλησιών (Π.Σ.Ε) και της Ρωμαιοκαθολικής
Εκκλησίας κατά τη συνέδριά της Ομάδας στην Ορθόδο-
ξο Ακαδημία Κρήτης (ΟΑΚ), από 6 μέχρι 13 Μαΐου 2004.

Η Μεικτή αυτή Ομάδα, που συγκροτήθηκε το 1965,
μετά τη Β' Σύνοδο του Βατικανού, έχει την ευθύνη για
την ανάληψη, αξιολόγηση και διατήρηση των πολλών
μορφών συνεργασίας μεταξύ των δύο πλευρών. Τα μέ-
λη της, τα περισσότερα των οποίων ασχολούνται με ποι-
μαντικά και οικουμενικά διακονήματα σε διάφορες πε-

ριοχές του κόσμου, διορίζονται από το Παγκόσμιο Συμ-
βούλιο Εκκλησιών και την Αγία Έδρα μετά από κάθε Γε-
νική Συνέλευση του Π.Σ.Ε.

Υπό την καθοδήγηση των Συμπροέδρων της, του Mario Conti (Ρωμαιοκαθολικού Αρχιεπισκόπου της Γλα-
σκώβης Σκωτίας) και του Jonas Jonson (Λουθηριανού Επι-
σκόπου του Strangnas Σουηδίας), η Μεικτή Ομάδα συ-
νήλθε στην πέμπτη και τελευταία συνεδρία της από τό-
τε που διορίστηκε μετά την 8. Γεν. Συνέλευση του Π.Σ.Ε το
1998.

Ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ κ. Αλέξανδρος Παπαδε-
ρός καλωσόρισε τους συμμετέχοντες και υπενθύμισε ότι
η Ακαδημία, επί σαράντα σχεδόν χρόνια, έχει φιλοξενή-
σει μεγάλο αριθμό σημαντικών οικουμενικών συναντή-
σεων. Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κισάμου και Σε-
λίνου κ. Ειρηναίος, Μητροπολίτης στη Μητρόπολη του
οποίου βρίσκεται η Ακαδημία, χαιρέτησε τη Μεικτή Ομά-
δα Εργασίας και επιβεβαίωσε με έμφαση τη μεγάλη ση-
μασία της εργασίας της.

Σύνεδροι και από τις δυό πλευρές έκαμπαν αμοιβαία
ενημέρωση για σημαντικές εξελίξεις στις οικουμενικές
σχέσεις. Αυτές περιελάμβαναν προετοιμασίες για τα
επόμενα συνέδρια της Επιτροπής Πίστης και Τάξης του
Π.Σ.Ε (2004), το Συνέδριο Ιεραποστολής και Ευαγγελισμού
(2005) και την Ένατη Γενική Συνέλευση του Π.Σ.Ε (2006),
καθώς και τις διμερείς σχέσεις της Ρωμαιοκαθολικής
Εκκλησίας και άλλων Εκκλησιών.

Το συνέδριο αποδέχθηκε τρεις μελέτες, οι οποίες ανα-
πτύχθηκαν από Υποεπιτροπές της Μεικτής Ομάδας
Εργασίας, αναφερόμενες

1 Ο Επίσκοπος Jonas πρόσφερε στον Γεν. Διευθυντή της ΟΑΚ βιβλίο του, γραμμένο στη σουηδική γλώσσα «Vänner Kalla Jager». Αφιερώνει πολλές σελίδες σε αναμνήσεις από την παραπάνω Κατασκήνωση, στη γνωριμία του με τον Σεβασμ. Ειρηναίον
και τον Αλέξ. Παπαδερό, με την Κρήτη και την Ορθοδοξία, για την οποία τρέφει έκτοτε ιδιαίτερο σεβασμό.

- στις Εκκλησιολογικές και Οικουμενικές Επιπτώσεις ενός κοινού Βαπτίσματος,
- στη Φύση και τον Σκοπό του Οικουμενικού Διαλόγου και
- στη Συμμετοχή της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας στα Εθνικά και Περιφερειακά Συμβούλια Εκκλησιών.

Οι συμμετέχοντες υιοθέτησαν μιαν Έκθεση για τις εργασίες της Μεικτής Ομάδας για την περίοδο 1999-2005 και τις προσπάθειες συνεργασίας μεταξύ διαφόρων Τμημάτων του ΠΣΕ και της Αγίας Έδρας κατά την ίδια περίοδο. Περιγράφοντας την εργασία της Μεικτής Ομάδας Εργασίας ως «κυρίως και πρωτίστως ένα ταξίδι πίστεως», αξιολόγησαν επιτεύγματα του παρελθόντος και μοιράστηκαν τις ελπίδες τους για το μέλλον της Κινήσεως.

Η Έκθεση, μαζί με τα τρία κείμενα-μελέτες, θα υποβληθούν στο Παπικό Συμβούλιο για την Προαγωγή της Χριστιανικής Ενότητας και στη Γεν. Συνέλευση του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών. Μέχρι τον διορισμό νέων μελών ύστερα από την επόμενη Συνέλευση του ΠΣΕ, η Εκτελεστική Επιτροπή της Μεικτής Ομάδας θα συνεχίσει τις εργασίες και θα διατηρήσει τις σχέσεις.

Ο Επίκοπτος Brian Farrell, Γραμματέας του Παπικού Συμβουλίου για την Προαγωγή της Χριστιανικής Ενότητας, εισήγαγε την ομάδα σε μια επανεξέταση του περί Οικουμενισμού κειμένου (Unitatis Redintegratio) της Β' Συνόδου του Βατικανού, με αφορμή τα 40 χρόνια από τη δημοσίευσή του.

Η Μεικτή Ομάδα Εργασίας έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την εορτή των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου,

7. 3^ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου.
10. Ομάδα αλλοδαπών.

10.-11. Εορτή Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου

Με την ευκαιρία της εορτής των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου, Φωτιστών των Σλάβων, στη μνήμη των οποίων έχει αφιερωθεί το Παρεκκλήσι της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, πραγματοποιήθηκε ειδική πανηγυρική συνεδρία, στην οποία συμμετείχαν και τα μέλη του ανωτέρω συνεδρίου (αριθμ. 1784).

Τα θέματα που συζητήθηκαν ήταν:

α) Ενημέρωση για την πορεία του παραπάνω διαλόγου (Γεώργιος Λαιμόπουλος, Αναπλ. Γεν. Γραμματέας του Π.Σ.Ε.).

β) Ιεραποστολή σήμερα (Καθηγ. Viorel Ionita, Ρουμάνος κληρικός, Γραμματέας Σπουδών του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών /KEK).

Στη συνέχεια τελέσθηκε ο Μέγας Εσπερινός της εορτής, χοροστατούντος του Προέδρου του Ιδρύματος Σεβασμ. Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίου και με τη συμμετοχή του Πρωτοσυγκέλλου της Ι. Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου Αρχιμ. Αμφι Ανδρονικάκη και ιερέων της περιοχής. Έψαλαν μέλη της Χορωδίας Ιεροφαλτών Χανίων «Γεώργιος ο Κρής»

των Αποστόλων των Σλάβων και προστατών της Ευρώπης, μετέχοντας στον Εσπερινό και στη θεία λειτουργία στο Παρεκκλήσι της Ακαδημίας, που είναι αφιερωμένο στους δύο αδελφούς. Ο π. Viorel Ionita ενημέρωσε την Ομάδα για τη μεγάλη σημασία των δύο Αγίων για την εξάπλωση του Χριστιανισμού στην Ευρώπη.

Κάθε πρώτη και βράδυ οι συμμετέχοντες είχαν συνάξεις προσευχής στο παρεκκλήσι της Ακαδημίας. Την Κυριακή τα μέλη της Μεικτής Ομάδας Εργασίας συμμετείχαν στη θεία λειτουργία στη Μονή της Χρυσοπηγής Χανίων και ενημερώθηκαν για τη ζωή και τις εργασίες του Μοναστηριού από την μοναχή Θεοδένη, Ηγουμένη της Μονής. Αργότερα, στην Αγία Κυριακή, Μετόχι της Μονής, τους καλωσόρισε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Ειρηναίος.

Οι Συμπρόδεδροι εξέφρασαν την ευγνωμοσύνη των μελών της Μεικτής Ομάδας Εργασίας για τη θερμή φιλοξενία της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης και την ευγενεία και την ενθάρρυνση όλων, οι οποίοι τους υποδέχθηκαν στο νησί.»

Σε ευχαριστήρια επιστολή τους (από 15. Ιουνίου 2004) η Teny Pirri-Simonian (εκ μέρους του (Π.Σ.Ε.) και ο Msgr John Matiso-Mbinda (εκ μέρους των Ρωμαιοκαθολικών) εκφράζουν και πάλι θερμές ευχαριστίες για την παρουσία του Προέδρου της ΟΑΚ Σεβασμ. Ειρηναίου στο συνέδριο και για όσα ανέφερε σχετικά με την ιστορία και το παρόν της Εκκλησίας Κρήτης, για τη βοήθεια που είχαν από το προσωπικό του Ιδρύματος και για όσα εβίωσαν στην Κρήτη.

με χοράρχη τον Νικ. Πιακή. Την επομένη τη θ. Λειτουργία ετέλεσαν ο Ηγούμενος της Ι. Μονής Γωνιάς Αρχιμ. Χρύσανθος Κελαϊδής ο εφημέριος Κολυμπαρίου Διον. Ντασοντάκης και ο Διάκονος - Καθηγητής N. Lossky, μέλος της παραπάνω Μεικτής Επιτροπής. Τη Λειτουργία παρακολούθησαν μέλη του συνεδρίου και μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Κολυμπαρίου.

11. Μέλη της ενορίας του Ι.Ν. Αγίου Παντελεήμονος Καλαμακίου Αττικής.
13. Ομάδα από την Ενορία Παμ. Ταξιαρχών (Παλαιός) Περιστερίου.

1785 14. Η Ορθοδοξία χθες και σήμερο

Ημερίδα με ομάδα από τη Γερμανία.

14. Ομάδα αλλοδαπών.

1786 15. Η Κρήτη χθες και σήμερα

Ημερίδα με Ομάδα Ολλανδών. Την ευθύνη είχε ο Άλεξ Σπένγκλερ.

1787 22.-28. AUXIN 2004

Διεθνές επιστημονικό συνέδριο, το αντικείμενο του οποίου είναι άκρως ενδιαφέρον. Βιολόγοι φυτών από είκοσι πέντε χώρες συζητούν τα αποτελέσματα των τελευταίων επιστημονικών ερευνών και ανακαλύψεών τους για το πώς η φυτική ορμόνη αυξίνη (AUXIN) ρυθμίζει την ανάπτυξη των φυτών.

Το όνομα της ορμόνης προέρχεται από το ελληνικό ρήμα αυξάνω. Όλα τα φυτά παράγουν αυξίνη. Η αυξίνη είναι μια πολύ απλή οργανική ουσία. Όμως αυτό το απλό μόριο έχει σημαντικά αποτελέσματα στα φυτά. Η ορμόνη αυτή προκαλεί αύξηση του όγκου των φυτικών κυττάρων. Τα φυτά δεν μεγαλώνουν χωρίς αυξίνη. Αυταπόδεικτο είναι λοιπόν, ότι η αυξίνη είναι πολύ σημαντική για τη γεωργία, δενδροκομία και δασολογία. Τα πεύκα χρειάζονται αυξίνη για να σχηματίσουν ξύλο. Κομμάτια κλαδιών δεν μπορούν να παράγουν ρίζες χωρίς την αυξίνη. Κατανοώντας το πώς η αυξίνη προκαλεί τα αποτελέσματα της, θα μπορούμε να παράγουμε καλύτερη ποιότητα ξύλου. Η γνώση αυτή θα επιτρέψει επίσης την παραγωγή περισσότερων και με υψηλότερη ποιότητα αγροτικών προϊόντων. Αυτό είναι αναγκαίο, καθώς μεγαλώνει η ζήτη-

Τα μέλη του συνεδρίου

στη φυτικών προϊόντων, προκειμένου να έχουν τροφή τα δισεκατομμύρια των ανθρώπων της γης. Την ευθύνη για την οργάνωση του συνεδρίου είχαν ο Αθανάσιος Θεολόγης (Καθηγητής στην Αμερική) και ο Σουηδός Καθηγητής Goran Sandberg.

Κατά τη διάρκεια της παραμονής τους οι σύνεδροι εγνώρισαν το έργο της ΟΑΚ και επισκεφθηκαν αξιοθέατα της Κρήτης.

26. Κότινος για τον Μαραθωνοδρόμο

Δόθηκε στην ΟΑΚ Συνέντευξη Τύπου, κατά την οποία παρουσιάστηκε το πρόγραμμα των εκδηλώσεων, που οργάνωσε ο Δήμος Κολυμπαρίου σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων, το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης και άλλους φορείς για την ελιά των Βουβών, κλαδί της οποίας έχει συμφωνηθεί να στεφανώσει τον πρώτο Μαραθωνοδρόμο στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας.

27. Ομάδα από τη Στουτγάρδη. - 28. Δημοτικό Σχολείο Δραπανιά. - Ομάδα από Ενορία της Χαϊδελβέργης.

1788 28. Άτομα με «ειδικές ικανότητες»

Hμερίδα με ομάδα ατόμων με ειδικές ανάγκες από τη Φιλλανδία.

Σημ.: Καλό θα ήταν να συμφωνηθεί κάποτε ο τρόπος χαρακτηρισμού των συναθρώπων μας, που για όποιο λόγο έχουν ένα σωματικό ή διανοητικό πρόβλημα. Η διατύπωση «ειδικές ικανότητες» παραπέμπει μεν στην επαινετή προσπάθεια υπέρβασης των

προβλημάτων, εμπεριέχει όμως και μια δύση υποκρισίας, ίσως και θέληση αποφυγής του χρέους της κοινωνίας, να συμπαρίσταται αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση των πραγματικών αναγκών.

1789 29. Η Κρήτη χθες και σήμερα
Ημερίδα με ομάδα από την Ολλανδία.

I O Y N I O S

2. Δημοτικό Σχολείο Γαράζου Ρεθύμνου.

1790 3.- 5. Πολιτική επί των ναρκωτικών

Iδιαίτερα σημαντικό διεθνές συνέδριο ειδικών, που ασχολήθηκαν με την πολιτική που επιβάλλεται να εφαρμοσθεί διεθνώς, προς αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών. Τη συντο-

Τα μέλη του συνεδρίου

νιοτική ευθύνη είχαν ο Αθανάσιος Αποστόλου (θεολόγος, παλαιός συνεργάτης της ΟΑΚ και μετέπειτα Βουλευτής στην Ολλανδία επί πολλά έτη) και ο Martin Jelsma. Το συνέδριο στήριξαν το «Ιδρυμα Ανδρέας Γ. Παπανδρέου» και το Transnational Institute (TNI) της Ολλανδίας.

- 4. 6° Δημοτικό Σχολείο Χανίων.
- 7. Ομάδα από τον Παγκύπριο Σύλλογο Καρδιοπαθών.
- 8. Ομάδα από τον Βόλο

Αριστερά: Οι συντονιστές του συνεδρίου για τα ναρκωτικά Αθανάσιος Αποστόλου και Martin Jelsma

1791 8.-11. Κλίμα, Τουρισμός και Αναψυχή

Περισσότεροι από 40 επιστήμονες και εμπειρογνώμονες από 17 χώρες μετείχαν σε Συνέδριο με το ανωτέρω θέμα.

Την πρωτοβουλία της διοργάνωσης είχε η Επιτροπή για το Κλίμα, τον Τουρισμό και την Αναψυχή της Παγκόσμιας Έταιρείας της Βιομετεωρολογίας, της οποίας Πρόεδρος είναι ο Δρ. Ανδρέας Ματζαράκης Εντεταλμένος Υφηγητής του Πανεπιστημίου του Freiburg της Γερμανίας. Οι προερχόμενοι από διάφορες χώρες σύνεδροι είναι ειδικοί σε αντικείμενα κλιματολογίας, βιομετεωρολογίας, θερμικής άνεσης, τουριστικής κλιματολογίας, αστικού και περιβαλλοντολογικού σχεδιασμού, αρχιτεκτονικής και εκτίμησης κλιματολογικών μεταβολών.

Σκοποί του συνεδρίου ήταν:

α) η κρίση και εκτίμηση της επιστήμης της τουριστικής κλιματολογίας,

β) η διαλεύκανση των επειγόντων προβλημάτων σε σχέση με θέματα για το κλίμα, τον τουρισμό και την αναψυχή,

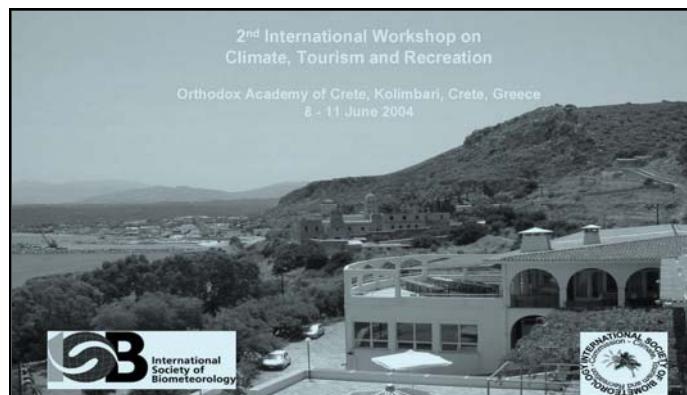
γ) οι δυνατότητες για μελλοντική συνεργασία μεταξύ των επιστημόνων - εμπειρογνωμόνων και της τουριστικής δραστηριότητας,

δ) οι τρόποι και μέθοδοι μεταφοράς επιστημονικών αποτελεσμάτων και πληροφοριών στην τουριστική δράση και σε κυβερνητικές και μη κυβερνητικές υπηρεσίες και οργανώσεις.

Ειδικότερα, στο Συνέδριο εξετάσθηκαν και αναλύθηκαν τα παρακάτω θέματα:

* εκτίμηση του καιρού και του κλίματος σε σχέση με τον τουρισμό,

* επίδραση των κλιματολογικών μεταβολών στον τουρισμό,

* πρόγνωση καιρού για τουρισμό και σχετικοί κίνδυνοι,
* υγεία και τουρισμός.

- 14. Ομάδα ατόμων με ειδικές ανάγκες από τη Γερμανία.

1792 20.-26. Μοριακή και Αναπτυξιακή Βιολογία της Δροσόφιλας

Το συνέδριο αυτό φιλοξενείται από το 1978 κάθε δύο χρόνια στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης και ασχολείται με τον πειραματικό οργανισμό *Drosophila melanogaster*, που λέγεται και μύγα του ξυδιού, και που αποτελεί ιδανικό μοντέλο για την εξιχνίαση πολλών βιολογικών διαδικασιών. Πρόεδρος της Οργα-

νωτικής Επιτροπής αυτή τη φορά ήταν ο Καθηγητής Thomas Kaufman.

- 24. Ομάδα από τον Φυσιολατρικό Όμιλο Καβάλας.
- 27. Ομάδα από το ΚΑΠΗ Ασπροπύργου Αττικής.

Η Εκκλησία στη διακονία των ψυχικά πασχόντων.*

Αλεξ. Κ. Παπαδερού

Με την εισήγησή του, που προηγήθηκε, ο Καθηγητής Α. Βγόντζας μας κάλεσε να κοιτάξουμε στο μέλλον. Το ίδιο θα ήθελα να κάνω και εγώ. Ναι, να κοιτάξουμε στο μέλλον, μέσα όμως και από εμπειρίες του παρελθόντος και πραγματικότητες του παρόντος.

Χρησιμοποιώντας έναν όρο της νευρολογίας θα έλεγα ότι μια τέτοια οπισθοβατική προσέγγιση είναι όχι μόνο χρήσιμη, αλλά και αναγκαία για την αντιμετώπιση ενός σοβαρού γνωσιολογικού, ενδεχομένων και διαγνωστικού, άρα και θεραπευτικού προβλήματος. Τι θέλω να πω:

Αν και έχουμε λόγους να μιλούμε και για εικονική επιστημονική πραγματικότητα,² κανείς ασφαλώς δεν αμφισβητεί την εγκυρότητα και την προς το παρόν τουλάχιστον ισχύ επιστημονικών γνώσεων περίπου καθολικής παραδοχής. Όταν όμως αναφερόμεθα σε ανθρωπολογικά και ειδικότερα σε ψυχολογικά και πνευματικά ζητήματα, είναι άραγε φρόνιμο να τα υποτάσσουμε σε γενικευτικές και κατά τούτο απρόσωπες και ισοπεδωτικές απόψεις, μεθόδους και τεχνικές; Ή μήπως είναι ανάγκη να συνεκτιμούμε τον θρησκευτικό και πολιτισμικό χώρο και τρόπο υπάρξεως του συγκεκριμένου προσώπου;

Κλίνω υπέρ της τελευταίας αυτής άποψης. Όσο και αν υπό την πίεση της σύγχρονης παγκοσμιοποίησης φαίνεται να υποχωρεί παντού το πολιτισμικό συνεχές, πολλές πολιτισμικές σταθερές γίνονται ρευστές και πολλά από τα μέχρι τώρα αυτονόητα περιέρχονται σε σύγχυση και συμφυρμό, ο άνθρωπος του τόπου μας παραμένει, πιστεύω, φορέας προτύπων, αξιών και τρόπων ζωής και συμπεριφοράς, που σε ικανό βαθμό φέρουν τη σφραγίδα βεβαιωμένων εκκλησιαστικών σταθερών. Αυτό μπορεί, νομίζω, να λεχθεί ακόμη και για όσους έχουν χαλαρώσει τη σχέση τους προς την Εκκλησία.

Η Εκκλησία διαθέτει μια πλούσια εμπειρία διαχρονικής άσκησης της φιλανθρωπίας υπό την ευρύτατη έννοια του όρου. Στην έννοια «φιλανθρωπία» περιλαμβάνεται και ένα ευρύ φάσμα προσφοράς υπηρεσιών υγείας από την Εκκλησία.

Πρότυπό της έχει η Εκκλησία τον Κύριόν της Ιησούν Χριστόν, ο οποίος, όπως είναι γνωστό, «διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ιώμενος» (Πράξ. 10, 38). Βασική παρακαταθήκη του Κυρίου είναι η ενότητα του ανθρώπου. Ολόκληρος ο άνθρωπος διακονείται και όχι μόνον η ψυχή ή μόνον το σώμα. Η δε θεία ευεργεσία και θεραπεία έχει ως τελικό στόχο τη μετάνοια, την απαλ-

λαγή από το βάρος της αμαρτίας, τον αγιασμό και τη σωτηρία του ανθρώπου.

Εντός αυτού του ανθρωπολογικού και θεολογικού πλαισίου πίστεως και αποστολής, η Εκκλησία φρόντισε από τα πρώτα κιόλας χρόνια να ασκήσει μια **Λειτουργική Διακονία**.³ Δηλαδή να επιτελέσει ταυτόχρονα και ενιαία την αγιαστική και κοινωνική της αποστολή.

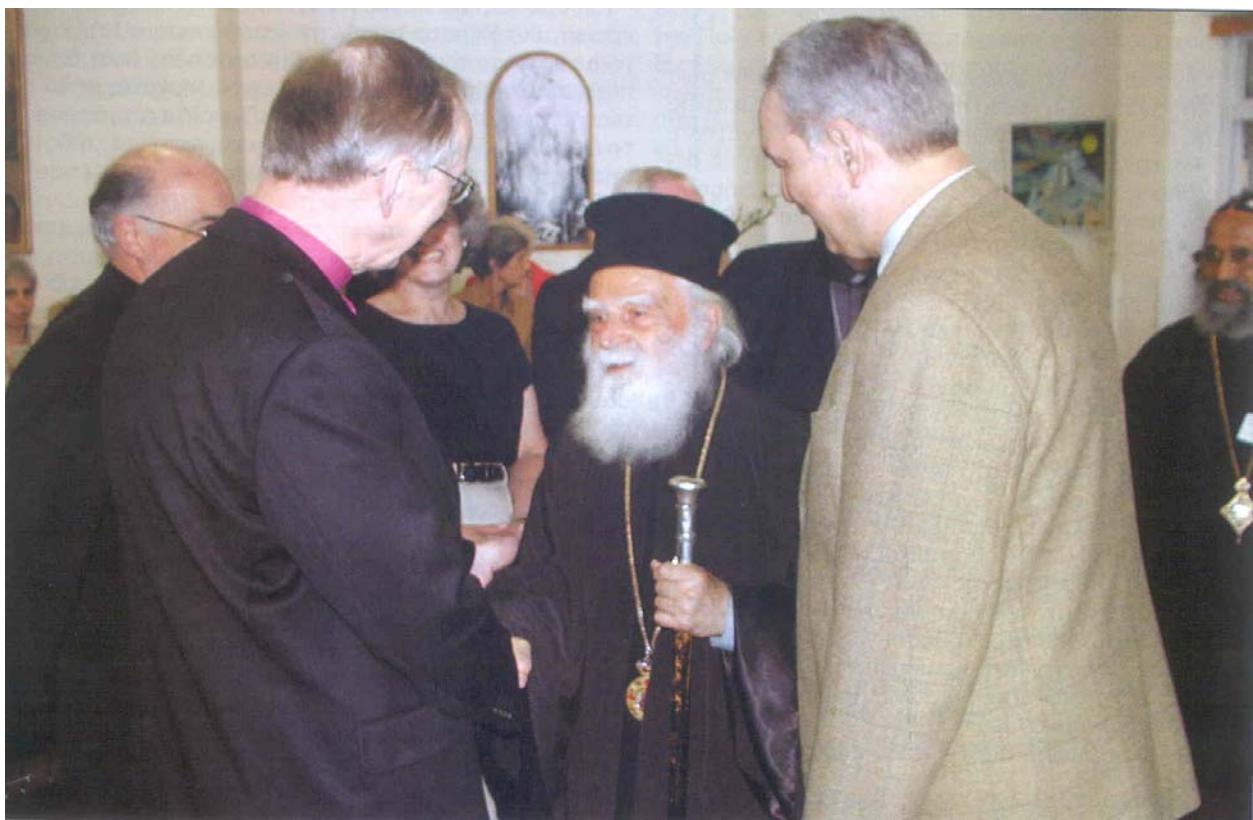
Από τα πρώτα κιόλας χρόνια του χριστιανικού βίου η Εκκλησία έλαβε ξενήκουστα για την εποχή μέτρα, που απέβλεπαν π.χ. στην προστασία του παιδιού, ιδίως του ορφανού, αλλά και της χήρας γυναίκας, της άγαμης μητέρας, του φτωχού, του πρόσφυγα, του ανάπτηρου και για όποιο λόγο ανήμπορου ανθρώπου. Ανέπτυξε τη συμβουλευτική πνευματική συμπαράσταση και παραμυθία των πενθούντων και θλιβομένων, τον στηριγμό των γερόντων και πλήθος άλλων δράσεων, που είναι γνωρίσματα εξιδιασμένης εκκλησιαστικής ποιμαντικής και κοινωνικής μέριμνας. Ταυτόχρονα η Εκκλησία προέβαλε και εμπέδωσε αρχές και αξίες συναλληλίας και δομές κοινωνικής συνοχής, διακονίας και αλληλεγγύης.

Εντός αυτής της αλληλέγγυας, αγαπητικής κοινωνίας ο άνθρωπος δεν είναι μόνος ούτε στη γέννηση και την όλη διαδρομή της ζωής του, ούτε στον θάνατο, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει σε απόλυτα ατομοκρατούμενες κοινωνίες. Επειδή όμως κινούμεθα και εμείς, με γοργούς μάλιστα ρυθμούς, προς τον ατομισμό, ο οποίος «ψύχει» την αγάπη και δυναμώνει την αδιαφορία για τον πλησίον, είναι ανάγκη να έχουμε σωστή αντίληψη των συνεπειών αυτής της μεταβατικής πραγματικότητας τόσο στην ψυχοσωματική υγεία του λαού μας, όσο και στην προθυμία και την ετοιμότητα προσφοράς υπηρεσιών συναντίληψης, ιδίως σε εθελοντικό επίπεδο.

Γίνεται λόγος για μεταρρύθμιση του συστήματος υπηρεσιών υγείας στον ψυχιατρικό τομέα, γιά εξελίξεις και περίπου ορατές προοπτικές. Θα ήθελα λοιπόν στο σημείον αυτό να υπενθυμίσω, ότι κάποια πράγματα θα μπορούσαμε να διδαχθούμε από ριζικές βελτιωτικές αλλαγές υπέρ του ασθενούς και γενικώτερα του εμπερίστατου ανθρώπου, τις οποίες επεδίωξε η Εκκλησία ιδίως κατά τη βυζαντινή περίοδο. Ακόμη και ορισμένες συγκρίσεις θα ήταν διδακτικές και χρήσιμες. Το θεραπευτικό συγκρότημα στη Μονή Παντοκράτορος, στην Πόλη, λόγου χάρη, και ο σχετι-

Συνέχεια στη σελ. 744

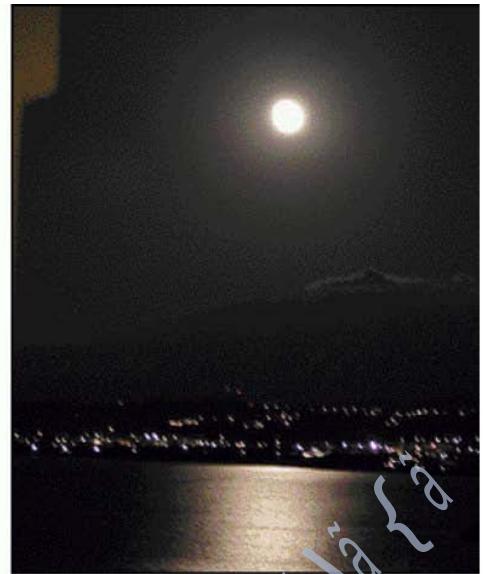
* Εισήγηση κατά το 1ο Παγκρήτιο Συνέδριο για την Ψυχική Υγεία με θέμα «Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση/Εξελίξεις και Προοπτικές στην Ψυχική Υγεία» που οργάνωσαν ο Τομέας Ψυχιατρικής και Επιστημών Συμπεριφοράς του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης και η Ψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ηρακλείου (8. Μαΐου 2004).

Ο Σεβασμ. Ειρηναίος με τον Λουθηρανό Επίσκοπο Jonas Jonson και τον Γ. Λαιμόπονλον.

Ο Πρόεδρος της ΟΑΚ Σεβασμ. Ειρηναίος με τα μέλη της Μεικτής Επιτροπής Θεολογικού Διαλόγου Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας και Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών.

Ολόγιομο το φεγγάρι φωτίζει τη θάλασσα στις αιτές της ΟΑΚ.

